

Bedrijvigheid

Over de handel in en rond Didam van voor het eerste millennium is weinig bekend. Het zal vooral ruilhandel tussen de verschillende stammen zijn geweest. De komst van de Romeinen bracht voor het eerst sinds eeuwen nieuwe materialen en kennis naar onze streek. Pas met de opkomst van de eerste steden in de Achterhoek en de Liemers, nam ook de handel tussen de steden toe. De steden bevonden zich vaak aan belangrijke rivieren. Maar in Didam en omstreken was er weinig te handelen, de inwoners konden amper in hun eigen behoefte voorzien. De grond was schraal. Er waren weinig natuurlijke grondstoffen en er bleef dan ook weinig van de opbrengst over om te verhandelen.

Het geld, en indirect dus ook de macht, zat hoofdzakelijk bij de adellijke grootgrondbezitters en de kloosters. Vooral de kloosters bezaten in de Liemers vele landerijen, bossen en boerderijen. De pacht die ze van de boeren ontvingen werd veelal in natura uitbetaald. Als regel gold voor de boeren dat ze tot wel 25% van de oogst als pacht moesten betalen. De op deze wijze verkregen producten werden door de horigen van de adellijke huizen en kloosters op hun beurt weer verhandeld in en buiten de regio. Handelsreizigers brachten producten naar onze streek die hier niet voorkwamen. Zout is hiervan een heel goed voorbeeld. In de Middeleeuwen werden de meeste goederen en grondstoffen voor de Liemers geleverd door de Rijnstreek.

De tachtigjarige oorlog (van 1568 tot 1648) legde de handel bijna totaal stil. Onze voorouders werden beurtelings bezet en geplunderd door de soldaten van Oranje en de Spaanse garnizoenen. De Liemers en de Achterhoek waren nu eenmaal een belangrijk deel van het slagveld. Na de oorlog met Spanje kwam er oorlog met Engeland. En wederom werd de Liemers geplunderd. Ditmaal door de bondgenoot van Engeland, de krijgsvluchtige bisschop van Münster, Bernhard van Galen, bijgenaamd Bommen Bernhard. In 1672 ontkwam ook onze streek niet aan het uit de schoolboeken bekende 'rampjaar'. De Nederlanden waren nagenoeg failliet en hetzelfde gold voor onze streek en de inwoners. De genadeklap werd echter toegebracht door de terugtrekkende Franse troepen, die op hun terugtocht alles wat los en vast zat meenamen. Familieleden van de rijke en adellijke inwoners werden door de Fransen gegijzeld en werden pas na ontvangst van hoge sommen losgeld weer vrijgelaten. Ook de 18e eeuw zorgde voor de nodige ellende. De veepest sloeg genadeloos toe, tussen 1744 en 1755 en tussen 1768 en 1784 werd maar liefst 80% van de veestapel slachtoffer van deze ziekte.

De Eerste Wereldoorlog zorgde, hoe vreemd het ook klinkt, voor een opleving van de handel. Vooral de smokkel van en naar Duitsland was voor de inwoners van de grensstreek bijzonder lucratief. Ook de crisisjaren, gevolgd door de Tweede Wereldoorlog waren wat dat betreft gouden tijden voor de gewiekste handelaren. De gewone man ging het echter 'dun deur d'n darm', het was keihard knokken om te kunnen overleven. De algehele toestand van het bedrijfsleven na de oorlog was meer dan belabberd. Er was gebrek aan werkelijk van alles. Pas medio de vijftiger jaren begon het herstel.

Wie vroeger in Didam of Loil een eigen bedrijf wilde beginnen, had beperkte mogelijkheden. Natuurlijke grondstoffen waren niet of nauwelijks voorhanden en moesten van ver worden gehaald. Men was in hoge mate aangewezen op de grondstoffen die in eigen regio aanwezig waren. Daarbij kwam ook nog eens het nadeel dat Didam nu eenmaal geen knooppunt van wegen was, want doorvoerwegen zorgden voor reizigers en handel en min of meer automatisch voor groei van dorp of stad. De belangrijkste wegen in de buurt van Didam liepen al eeuwenlang via Zevenaar. Vanaf Emmerik liep er een landweg, de Keulse Baan, naar Westervoort. Via het IJsselveer kon de handelsreiziger dan door het Velpse Broek naar de Plattenburg, waar de belangrijke handelswegen uit Zutphen en Deventer bij elkaar kwamen. Vanuit Loil kon je naar Wehl. Doesburg was bereikbaar via een hobbelig karrenspoor. Pas in 1841 kreeg Loil de eerste 'verharde' weg naar Doesburg. De verharding bestond uit een grindlaag die regelmatig vernieuwd moest worden. Vooral tijdens de winter en bij invallende dooi waren de wegen nagenoeg onbegaanbaar. Daardoor lag in de hele streek de handel zo goed als stil. Het seizoen voor de handelslui begon eind februari en liep door tot eind oktober.

Het feit dat de Didamse bevolking voornamelijk uit katholieken bestond, heeft grote gevolgen gehad voor de ontwikkeling van de handel en de industrie. Tussen 1600 en 1800 was het namelijk niet toegestaan dat katholieken openbare functies bekleedden. Daardoor was ook het aanknopen van handelscontacten en het opzetten van handel en industrie voor de katholieke Liemerse ondernemers uiterst moeilijk.

In 1849 woonden er in Loil nog maar 659 inwoners. Dit was natuurlijk ook een van de oorzaken dat Loil voor buitenstaanders niet aantrekkelijk was om er zich met een bedrijf te vestigen. In Loil trof je echter wel de gangbare kleinere bedrijfjes aan, zoals die zich in elke buurtschap bevonden: smederij, (ros)molen, herbergiers, bakkers enzovoort. Ook heeft er in Loil ooit een bierbrouwerij gestaan.

De Liemers, en dus ook Loil, had een zelfverzorgende plattelandseconomie. Mede daarom waren er weinig winkels in Didam. Voor de inkoop was Loil dan ook vele jaren aangewezen op hoofdzakelijk Arnhem, Doesburg en Doetinchem. Zelfs in Zevenaar waren er betrekkelijk weinig winkels.

In Loil en Didam bestond in veel gevallen de handel voornamelijk uit huisvuilartikelen, die een belangrijke bron van neveninkomsten voor de meeste gezinnen vormden. Klompenmaken, bezembinden, weven en bijvoorbeeld honingslaan waren activiteiten die menig gezin op de been hielden. Deze producten werden veelal verkocht aan de handelsreizigers die met de hondenkar of zelfs met de kruiwagen, op vaste tijden van deur tot deur trokken, niet alleen om hun waar aan de man/vrouw te brengen, maar ook om de huisvuilartikelen op te kopen. Ook met ruilhandel hield de boer zijn inkomen enigszins op peil. Zijn eieren en pondjes boter bracht hij naar de dorps-

winkelier in Didam. Veelal kreeg hij hiervoor geen contant geld, maar ruilde dit voor andere winkelwaren. De belangrijke inkopen deden de mensen meestal op de grote jaarmarkten in Doetinchem of bij voldoende tijd, in Zutphen. De belangrijkste jaarmarkten voor Achterhoek en Liemers waren in Zutphen met vijf, en Doetinchem met vier jaarmarkten. De markten vonden vaak op belangrijke lokale en/of christelijke feestdagen plaats. Een bezoek aan de markt was gelijk een van de weinige jaarlijkse familie-uitstapjes. Er werd onder andere gehandeld in stoffen, specerijen, sieraden en 'geneesmiddelen'.

Didam had wekelijks de varkensmarkt, die inmiddels verdwenen is. Overgebleven van vroegere tijden zijn wel de 'Diemse' mei- en oktobermarkt.

Rond 1800 registreerde het toenmalige gemeentebestuur in Didam de volgende beroepen: wevers en blauwververs, kleermakers, klompenmakers, enkele timmerlieden en koperslagers. Vreemd genoeg waren er geen metselaars. Pas in 1830 waren er drie metselaars in heel Didam, maar dat aantal nam na 1900 gestaag toe. Menig huis in Loil is dan ook gebouwd in 'de vrije tijd'. Wevers en blauwververs kennen we helemaal niet meer in deze streek. In 1829 waren er in Didam nog twintig linnenwevers. Dit linnen werd geverfd door weer een andere bedrijfstak: de blauwververs.

Ook koperslagerijen hebben lange tijd gefloreed in en om Didam. De koperslager is lange tijd een vakman geweest die dezelfde functie in het dorp had als de smid en de timmerman. In de dertiger jaren veranderde dat en werd het gebruiksvoorwerp van toen een siervoorwerp c.q. meubelstuk. Het werd in korte tijd een bloeiende bedrijfstak, met export over de hele wereld, maar vooral naar Amerika. Er werd niet alleen gewerkt in de koperslagerijen, er waren in Loil en Didam tal van kleine toeleveringsbedrijfjes. In menig schuur achter het huis werd geklonken, gelast en gemonteerd. Ook in Loil (met name in het Park) waren de koperslagers actief. Begin tachtiger jaren kwam er een eind aan, mede door de concurrentie uit de lage lonen landen en: 'koper' was niet meer 'in'.

De klompenmaker was vele eeuwen de belangrijkste leverancier van schoeisel. Iedereen liep nu eenmaal op klompen. Alleen op zondag, als men naar de kerk ging, kwamen de schoenen te voorschijn. Zelfs het voetballen (met een opgeblazen varkensblaas als bal) gebeurde op klompen. Echter, langzaam maar zeker verdwenen de 'klump' uit het dorpsbeeld. De klompenmaker kennen we nu alleen nog maar van de sfeermarkt. Hetzelfde lot stond ook de kleermaker, de schoenlapper en de barbier te wachten. Allemaal beroepen die in Loil 2000 niet meer worden uitgeoefend.

De 19e eeuw kenmerkte zich ook door de grote (landbouw) crisissen die er in die tijd plaatsvonden. De ene na de andere ramp rolde over de bevolking heen. Het vee werd keer op keer getroffen door ziektes, en ook meerdere jaren achter elkaar mislukten de oogsten. De toenmalige bevolking balanceerde menigmaal op de rand van de armoede. Eind twintiger jaren sloeg de crisis genadeloos toe. De werkgelegenheid daalde dramatisch en de gewone man had de grootste moeite om zijn hoofd boven water te houden. De kruidenier leverde op de pof, pas als er weer geld was, werd er betaald. Geld voor iets extra's was er nauwelijks, laat staan dat er geld was om de kinderen 'door te laten leren'.

In 1931 stortte de landbouwmarkt in. De grens naar Duitsland, ons voornaamste exportland, ging potdicht, en de prijzen van de agrarische producten kelderden. De opbrengsten van de varkens waren nog nooit zo laag geweest, het voeren kostte meer dan de varkens opbrachten en het kwam dan ook meer dan eens voor dat een boer 's morgens meer varkens in zijn stal aantrof dan de avond ervoor... die waren stiekem gestald door een boer uit de buurt die op deze manier 'goedkoop' van zijn varkens afkwam. Mede dankzij de zelfverzorgende economie doorstond de Loilse bevolking de gevolgen van de Tweede Wereldoorlog redelijk goed.

In het begin van de vijftiger jaren begon de gemeente Didam met het bouwen van woonhuizen. Loil groeide versneld uit tot het dorp wat het nu is geworden. Vooral in de vijftiger en zestiger jaren waren er talrijke bedrijven in Loil. Het overgrote deel is alweer verdwenen, gedwongen door de voortschrijdende modernisering.

Zoals elk willekeurig dorp in de omgeving, had ook Loil zijn eigen smederijen, bakkerijen, kappers (annex kleermakers), schoenmakers, kolenhandelaren, kruidenierswinkels en maalterijen.

Hierbij valt op dat er van meerdere bedrijfstakken vaak meer dan een bedrijf tegelijkertijd actief was. Alles gebeurde kleinschalig en menig gezin had er een goede boterham aan. Het klinkt heel paradoxaal, maar Loil groeide en toch verdwenen de bedrijven de een na de ander. Voor de bedrijven die stopten kwamen er geen nieuwe in de plaats. De oude ambachtelijke bedrijven konden de concurrentie niet meer aan of er was gewoon geen vraag meer naar hun producten. De bedrijven die zich thans nog in Loil bevinden en in Loil actief zijn, houden zich hoofdzakelijk bezig met handel.

Het oudste thans nog in Loil werkzame bedrijf is bakkerij Seegers, opgericht in 1895. Het is weliswaar niet meer in Loil gevestigd, maar 'vent' nog dagelijks met vers gebakken brood langs de Loilse deuren. Samen met aannemersbedrijf Bolder, opgericht in 1910 en Hieltjes, opgericht in 1911 zijn dit de oudste bedrijven in Loil. Het overgrote deel van de huidige bedrijven is van na 1950. Opmerkelijk is dat er niets meer in Loil wordt geproduceerd van grondstof tot eindproduct. Wat opvalt is het relatief grote aantal garages en autobedrijven. Daaruit blijkt dat deze bedrijven hoofdzakelijk gericht zijn op klanten buiten Loil, van Loil alleen zouden deze bedrijven absoluut niet kunnen bestaan. Nieuw in Loil zijn de bedrijven die zich bezighouden met antiek en meubels. In betrekkelijk korte tijd hebben zich drie bedrijven aan de Wehlseweg gevestigd die actief zijn in deze bedrijfstak, en alweer, het moeten hebben van de klanten van buitenaf.

Werkgelegenheid in Loil						
	Full-time		Part-time		Totaal	
	M	V	M	V	Full-time	Part-time
Agrarische sector					27	
Ambulante handel	4	3	3	1	7	4
Bakkerij Seegers v.o.f.						
Mantavis						
Zuivelhandel Diesvelt v.o.f.						
Autobedrijven	9	1	1	1	10	2
Autobedrijf Godschalk v.o.f.						
Autobedrijf H. ter Heerdt						
Autobedrijf Karel Hendriks Jr.						
Autobedrijf Ten Oever						
René Bloem schade auto's						
Bouwbedrijven	3		1	2	3	3
Aannemers- en Timmerbedrijf Th. Bolder v.o.f.						
Detailhandel	5	4	9	3	9	12
Aloys en Diny Hetterscheid v.o.f.						
G. Koster						
Matysta						
Meubelstoffeerderij Mulder-Beltran						
Service super Joop Derksen v.o.f.						
Stienezen Antiek						
Stoffeerderij Frank Mulder						
Dienstverlening en verzekering	2	4		5	6	5
Edu Change						
Kinderdagverblijf 't Mölleke						
Pedicuresalon Pour Vous						
Salon Clementine						
C. Tijssen assurantiën en financiering						
Groothandel	3	1		4	4	4
Falko bv						
Horeca	6	4	8	6	10	14
Café-Biljart Lorre						
Cafetaria Hedi Lorre						
Café-Zaal Hendriks						
Landbouwtoeleveringsbedrijven	5	1	2		6	2
Firma W. Hieltjes						
Grondverzetbedrijf A. Wenting & Zn. v.o.f.						
Totaal					82	46

Waar zijn ze gebleven...?

Als je even terug gaat in de tijd, zijn er in de tweede helft van de 20e eeuw ontzettend veel bedrijven uit Loil verdwenen. Hier volgt een willekeurig aantal die de auteur zich nog kan herinneren: Gepkens, kolenboer; Jan Balduk, schildersbedrijf/koel-/warenhuis; Geert Seegers, schildersbedrijf; Seegers, bakkerij/kruidenier; Giel Borst, molenaar; Klaassen, klompenmaker; Gradus Berendsen, smederij; Frits en Wim Berendsen, aannemer; Hieltjes, (paarden)-smid/warenhuis; Ter Heerdt, timmerwerkplaats; Hoffs, schildersbedrijf; Jo de Swart, melkboer; Jan Verwaaijen, kapper; Willem Weetink, kapper/kleermaker; Chris Buiting, kapper/kleermaker/kruidenier; Bertus Buiting, cafetaria; Dinie Staarink, electrowinkel/postagentschap; Rabobank; CVB-bank, Café 't Roodborstje/Disco Las Palmas; Smits, maalterij; de Boerenbond; Drikkus Bloem, schoenmaker/-schoenwinkel; Theed Rasing, kruidenier/kolen- en eierhandel; Jansen, molenaar; Wim Smits, buurtsuper; Derksen, molenaar; Froon, kraanbedrijf; De Grûne Koel, bloemisterij; Harrie Balduk, bloemen-/groente-/fruitwinkel; Kobesen, kleermaker; Postema-Staring, garage; Brandts, bakkerij/-kruidenierswinkel; Boss, bakkerij; Schuurman, koperslagerij; Aernds, schoorsteenveger; IMB Opleidingen. Zomaar een opsomming van bedrijven die zijn opgehouden te bestaan of uit Loil zijn weggetrokken. Ongetwijfeld zijn er nog veel meer. Maar bovenstaande opsomming geeft al aan hoe veel er in betrekkelijk korte tijd kan veranderen...

Een 'verkoopbaar artikel'

Het was een druilerige herfstdag in 1966. Joop en Alie Derksen, nog 22 jaar jong, hadden net enkele maanden de deuren geopend van hun levensmiddelenwinkel aan de Wehlseweg, toen een van boven ontklede knaap, met een alpinopetje op zijn hoofd, op een oude brommer richting het bedrijf kwam tuffen. De winkelbel rinkelde en de klant keek versuft rond. 'Heeft u Durex?', was de vraag. De verkoopster krabde zich achter de oren, niet wetende wat de klant bedoelde. 'Wat is dat?' was dan ook de logische wedervraag. 'Een verkoopbaar artikel', was het vage antwoord. 'Wat wilt u ermee doen?' vroeg zij in alle onschuld. 'Een verkoopbaar artikel', waren de enige woorden die de half ontblote knaap zichtbaar gegeneerd uitbracht.

Ook de inmiddels gearriveerde Joop Derksen, zo jeugdig als hij was, moest de klant het antwoord schuldig blijven. Het bestelboek van de groothandel werd erbij gepakt. De kersverse ondernemers bladerden zich suf naar het gevraagde 'verkoopbare artikel', maar konden de klant niet helpen. De man verliet uiteindelijk onverrichterzake de winkel, klom op de brommer en tufte over de oude betonweg richting Wehl. Pas veertien dagen later kwamen de ondernemers achter de ware aard van het 'verkoopbare artikel'. Er werd nog hartelijk over het voorval gelachen, al is het altijd onbekend gebleven hoe het met deze klant, die blijkbaar erg omhoog zat, is afgelopen.

Rekeningen

Van alles wat op schrift staat worden naar alle waarschijnlijkheid rekeningen het meest verfoeid en vervloekt. Wat dat betreft is er in vergelijking met circa een halve eeuw geleden weinig veranderd. Kankeren op rekeningen – die de consument nagenoeg altijd te hoog vindt – is van alle tijden geweest.

Tegenwoordig worden rekeningen meestal met behulp van de computer vervaardigd. De omschrijvingen voor de in rekening te brengen artikelen, goederen of diensten zijn veelal voorgeprogrammeerde standaardteksten. Nee, dan zagen de handgeschreven rekeningen uit lang vervlogen tijden er toch even wat anders uit. Daar konden de zakenlui tenminste nog wat van hun creativiteit in kwijt.

Vooral de facturen van Toon Aaldering, compleet met vet- en inktvlekken, waren echte juweeltjes qua persoonlijk taalgebruik. Hier volgt een kleine bloemlezing van de omschrijvingen die op de nota's van de oerdegelijke Loilse schoenmaker werden aangetroffen:

- Annie een hak gezet
- Divers stikwerk verricht
- Oma een nieuwe tong ingezet
- De oude Jan opnieuw gezoold
- Corrie gepind
- Marie genaaid

Loils eerste garagebedrijf annex fietsenmakerij zorgde regelmatig voor het vervoer – per automobiel – van de Loilse notabelen (zoals 'Theed van de rooie' senior en pastoor Inden). Toen Theed naar de rekening vroeg voor de taxiritten van de afgelopen periode waren die als volgt omschreven:

*I atarit
nog een atarit
en daarbij
nog een atarit daarbij.*

PS.: In beide gevallen bestond er bij de klanten geen misverstand over de aard van de in rekening gebrachte diensten. En gaat het daar eigenlijk niet om?

10.1. René Bloem schade auto's, Doesburgseweg 1d, 6941 SJ

René Bloem schade auto's

Opgericht: in 1933.

Voornaamste activiteit: Handel in en export van schade-auto's en motorfietsen.

Het bedrijf is opgestart in 1933 door H.J. Bloem. Hendricus Bloem begon destijds met de verkoop van fietsen, kachels en huishoudelijke artikelen. Enkele gerenommeerde fietsmerken uit die tijd zijn: Gazelle, Empo en Juncker. Over de tijd van net na de oorlog is er nog een prachtige anekdote.

'Na de oorlog was er nog niet zo veel te koop, dus men was vindingrijk geworden. Zo kwam destijds de roemruchte melkboer Jo de Swart bij Hendricus Bloem met de vraag of hij van een gewone luxe auto een pick-up (vrachtwagentje) kon maken. Dit kon wel geregeld worden. Van een luxe auto werd de achterkant afgehaald en de bak (bakske) werd gemonteerd. Toen de auto klaar was reed Hendricus naar Jo toe om de auto te laten zien. De auto was goedgekeurd, echter er was één probleem. Jo de Swart was veel dikker dan Hendricus Bloem waardoor deze niet achter het stuur paste. Jo de Swart merkte met een stalen gezicht op: 'Hendricus, ut autootje steet mien wel aan, maor ik kan alleen niet achter ut stuur komme.'

Hierna moest alles opnieuw verbouwd worden. Jo de Swart heeft hierna nog vele jaren met een zeer exclusieve auto rondgereden, er was er immers maar één van.

In de vijftiger jaren kwamen er bromfietsen bij. Enkele merken die toen zoal verkocht werden met de prijzen:

Zündapp	f 875		€ 397.05
Nsu kwicly	f 675		€ 306.30
Kaptein mobilet	f 385		€ 174.40
Boy bromfietsen (uit Varsseveld)	f 875		€ 397.05

Zoon Bennie komt in 1958 in de zaak en vanaf die tijd worden er alleen nog bromfietsen en fietsen verkocht. In 1966 wordt Hendricus Bloem 65 jaar en gaat het bedrijf over in handen van Bennie. Omstreeks die tijd begint Bennie ook met het af en toe repareren van schadeauto's. Bennie's zoon René komt in 1987 in de zaak en de activiteiten concentreren zich meer en meer op het schadebedrijf. Kort daarna worden garage en kantoor vernieuwd.

Vanaf 1992 gaan de activiteiten van het repareren van schadeauto's over in de in- en verkoop van schadeauto's en schademotorfietsen. De export hiervan is vervolgens een logische stap. Landen waar regelmatig naar geëxporteerd wordt zijn: Bulgarije, Ghana, Libanon, Polen, Rusland, Tsjechië et cetera. Het opmaken van de exportdocumenten en de exportverzekering wordt geheel door het bedrijf zelf verzorgd.

De activiteiten van het bedrijf zijn de laatste jaren flink toegenomen. Gemiddeld worden er zo'n acht- à negenhonderd schadeauto's en schademotorfietsen per jaar verkocht.

Deze toename is er de oorzaak van dat het bedrijf op de huidige locatie zo langzamerhand uit het jasje is gegroeid. Sinds kort heeft Bennie de werkzaamheden in de zaak gestaakt en zetten René en Lisette Bloem de zaak voort.

10.2. Aannemers- en Timmerbedrijf Th. Bolder v.o.f., Wehlseweg 26, 6941 DL

Aannemers- en Timmerbedrijf Th. Bolder v.o.f.

Opgericht: 1 februari 1910.

Voornaamste activiteit: Machinaal timmerwerk. Het maken van kozijnen, ramen, deuren en trappen. Het bedrijf is gespecialiseerd in draai-kiep kozijnen. Daarnaast maken de vaklui interieurs voor bedrijven en winkels.

Dorus Bolder begint in 1910 als 'boerentimmerman' aan de Doesburgseweg 10. Aldaar worden op ambachtelijke wijze houten kruiwagens, karren en platte wagens gemaakt. Dorus heeft de beschikking over één zaagmachine en breidt in de loop der jaren het assortiment uit met deuren, kozijnen en ramen. In 1953 bouwt zoon Henk aan de Wehlseweg 26 een nieuwe timmerwerkplaats, drie keer groter dan de oude werkplaats. De zaagmachine komt in de nieuwe werkplaats te staan en er worden drie nieuwe machines bij gekocht. Het handwerk wordt echter steeds meer machinaal werk.

In 1989 neemt Theo (zoon van Henk) het bedrijf over. Het woonhuis wordt vernieuwd en in 1991 verrijst er een nieuwe werkplaats met een machinepark dat is aangepast aan de huidige eisen. De werkzaamheden hebben thans een dermate grote omvang dat Theo ernstig overweegt om te verhuizen naar industrieterrein Kollenburg in Didam.

Hoe ziet Theo de toekomst: 'Mijn bedoeling is om een machinaal timmerbedrijf, inclusief spuitcabine, op te zetten, zodat ik een kant en klaar product kan afleveren. Ik verwacht in 2010 een bedrijf te hebben van circa 1000m², met vijf timmerlieden, een spuitser en een kantoormedewerker. 'Zelf hoop ik dan op 60-jarige leeftijd de schaaapjes op het droge te hebben en niet op een zoet houtje te hoeven bijten. Ik verwacht dat er in 2010 nog maar een paar bedrijven in Loil gevestigd zullen zijn. De ondernemers zelf zullen in Loil blijven wonen, maar hun bedrijf zal zich elders bevinden'.

10.3. Service super Joop Derksen v.o.f., Wehlseweg 92, 6941 DM

Service super Joop Derksen v.o.f.

Opgericht: in 1966.

Belangrijkste activiteit: Buurtsuper en bezorgen van de wekelijkse boodschappen.

Een week na het huwelijk van Joop en Alie Derksen in 1966 heropent het echtpaar de winkel waarin voorheen Van Beek zijn winkelwaar verkocht. Joop was jarenlang buurtventer geweest in Beek en Alie had een jarenlange ervaring 'in groente en fruit'. Naast het gebruikelijke assortiment van de doorsnee supermarkt, begint Joop een netwerk op te zetten van vaste klanten die hij wekelijks de boodschappen aan huis kan bezorgen. Al spoedig is zijn boodschappenbusje een bekende verschijning in Didam, Greffelkamp, Loil, Nieuw-Dijk en Nieuw-Wehl. De bezorgactiviteiten behelzen inmiddels zo'n vijftig procent van de werkzaamheden van het ondernemersechtpaar, dat met zes medewerkers (waarvan drie part-time) het bedrijf runt. In 1970 wordt de winkel aanzienlijk vergroot tot de huidige grootte.

Opmerkelijk is dat van de handvol levensmiddelenwinkels uit het recente verleden: Buiting, Rasing, Seegers/Smits); de supermarkt van Derksen momenteel de enige is die haar plek in Loil heeft weten vast te houden. Maar ook daar lijkt in de toekomst een einde aan te komen. Aangezien er binnen het gezin geen opvolger aanwezig is, zal ook de laatste super haar deuren sluiten, of er moet zich op termijn een overnamekandidaat melden die het florerende bedrijf over wil nemen. Vooralsnog willen Joop en Alie echter nog van geen stoppen weten.

10.4. Zuivelhandel Diesvelt v.o.f., Lichtenhorststraat 23, 6942 GS

Zuivelhandel Diesvelt v.o.f.

Opgericht: 10 augustus 1986.

Voornaamste activiteit: Het bezorgen van de dagelijkse levensbehoeftes aan de deur van de klant; onder andere melk en melkproducten, brood, groente, fruit en diverse kruidenierswaren.

We schrijven het jaar 1980. Loil wordt de vaste ventwijk voor Tonnie Diesvelt, toen nog in loondienst op een ventwagen. In 1986 biedt zijn werkgever hem de mogelijkheid om de wijk te kopen. Tonnie hoeft hier niet te lang over na te denken. Hij kent zijn klanten en de deal wordt gesloten. Er komen drukke tijden. Er moet een bestelbus met aanhangwagen worden aangeschaft. De opslag wordt voorlopig ondergebracht bij Gradus Smits in Nieuw-Dijk. Ook moet er nog een groothandel worden gezocht die Tonnie dagelijks van de versproducten kan voorzien. Augustus 1986 is een belangrijke maand. Tonnie trouwt op 4 augustus met zijn Marianne, en op 11 augustus gaat het bedrijf officieel van start. De woonplaats Keijenborg wordt verruild voor Nieuw-Dijk. In 1988 krijgt Tonnie 'Wehl' erbij. Het assortiment wordt flink uitgebreid en de eerste winkelwagen wordt aangeschaft. In 1990 verhuizen bedrijf en gezin naar het industriegebied De Lichtenhorst. Daarna wordt er nog twee keer van winkelwagen verruild. Anno 2000 bezorgt Tonnie zijn afnemers dagelijks met een hypermoderne rijdende winkel, mét scankassa en oven voor vers gebakken broodjes. En dat nou net is wat Tonnie voor heeft op de supermarkt: persoonlijke service en constante kwaliteit tot aan de voordeur.

10.5. Autobedrijf Godschalk v.o.f., Doesburgseweg 15, 6941 SJ

Autobedrijf Godschalk v.o.f.

Opgericht: 1 juli 1984.

Voornaamste activiteit: In- en verkoop van auto's.

Nadat Frans Godschalk bij diverse bedrijven met de techniek van auto's en vrachtauto's te maken had gehad, besloot hij 1 juli 1984 zijn eigen bedrijf te beginnen aan de Doesburgseweg 15, de plaats waar de familie Godschalk al tientallen jaren huist. 'Een uit de hand gelopen hobby', zo is hij zelf van mening. Van een beetje sleutelen in de vrije tijd ontstond de grote liefde voor het repareren en verkopen van auto's. In de schuren achter zijn woning ontstond in de loop van de jaren een bloeiend autobedrijf. Frans koopt en verkoopt nieuwe en gebruikte voertuigen en voert desgewenst reparaties uit.

De klantenkring reikt tot ver buiten de regio. Geen gevolg van veelvuldig adverteren, maar het resultaat van mond-tot-mondreclame. Met een goed product en goede service hoopt de Loilenaar nog lang aan de weg te kunnen timmeren. Met ingang van 1 januari 2000 is Autobedrijf Frans Godschalk een v.o.f. geworden. Dit heeft tot gevolg dat zijn zoon Berry en zijn vrouw Trui, die de administratie doet, nu in de zaak zitten. Mede met het oog op de toekomst is hierdoor de continuïteit van het bedrijf gewaarborgd. Maar Frans wil voorlopig nog van geen ophouden weten.

10.6. Café-Biljart Lorre en Cafetaria Hedi Lorre, Wehlseweg 22, 6941 DL

Café-Biljart Lorre

Opgericht: april 1997.

Voornaamste activiteit: Café- en Zaalhouder.

Henk Wolters opende in april 1997 zijn café in het pand waar vroeger de boerenbond huisde. Een mooie, historische plek midden in het dorp. De Loilenaar had al enige tijd een cafetaria in hetzelfde pand. Door de Loilse jeugd was de wens geuit een eigen plek te hebben voor een pilsje. Vele jongeren en andere Loilenaren staken hun handen uit de mouwen om van het gebouw een sfeervolle horecagelegenheid te maken, met zo laag mogelijke kosten. De inrichting van de kroeg bleek dan ook een knap staaltje van zelfwerkzaamheid. Het feit dat zo veel mensen hun steentje bijdroegen, tekent de behoefte, de eendracht en de gemoedelijke uitstraling. Samen met Dionne Stinessen, tevens vaste kracht in de cafetaria, en zijn familie, hield Henk de zaak draaiende.

Lorre werd een echte ontmoetingsplek voor met name de jeugd. Na het bouwen bij de carnavalswagens, na het voetbal of voor het op stap gaan, is het café een populaire locatie.

De kroeg liep in het begin zo goed, dat Henk besloot aan de achterzijde een klein zaaltje in te richten voor feesten en partijen. Hier kan een eenvoudige maar sfeervolle avond worden gehouden voor maximaal zestig personen. Vanaf februari 1999 werd de cafetaria voortgezet door Wilfredo Nieuwenhuis.

Inmiddels is Lorre de thuisbasis voor de gelijknamige biljartvereniging en heeft het café een vaste klantenkring opgebouwd. Legendarisch zijn de uitstapjes naar onder meer Amsterdam en het jaarlijkse feest voor de stamgasten, waarbij de fooienpot wordt geleegd. Henk hoopt nog jaren te kunnen genieten van zijn café en hoopt dat Lorre in Loil in een behoefte kan blijven voorzien.

Cafetaria Hedi Lorre

Overgenomen op 26 januari 1999.

Voornaamste activiteit: Cafetaria, catering en barbecue.

In 1993 start Henk Wolters met cafetaria Hedi Lorre. In de voorgaande jaren heeft hij in Doetinchem met succes een gelijknamige cafetaria gerund. In 1997 opent Henk in hetzelfde pand Café-Biljart Lorre. Om zich verder volop te kunnen concentreren op zijn café, besluit Henk in 1999 om te stoppen met de cafetaria. Wilfredo Nieuwenhuis zet de cafetaria voort en heeft inmiddels een vaste klantenkring in en om Loil opgebouwd. Door sponsoring van diverse carnavalsploegen heeft hij ook de Loilse wagenbouwers aan zich weten te binden. Koude en warme buffetten, geheel verzorgde barbecues en bedrijfscatering: het kan allemaal verzorgd worden door Wilfredo en zijn team.

10.7. Café-Zaal Hendriks, Wehlseweg 34, 6941 DL

Café-Zaal Hendriks

Overgenomen in 1985.

De voornaamste activiteiten: Bruiloften, partijen en vergaderingen.

Tot 1985 wordt café-zaal 'De Nachtegaal' gerund door de familie Rasing. Het heeft dan al een lang en roemrucht verleden achter de rug als dorpscafé met zaal en slijterij, en nog verder terug met een echte dorpswinkel. In het voorjaar 1985 krijgen de gebroeders Leo en Jan Hendriks de kans om 'De Nachtegaal' over te nemen. De naam van het etablissement wordt omgedoopt tot Café-Zaal Hendriks. Het geheel bestaat op dat moment uit een café, twee zalen, een slijterij en een cafetaria. Jan en Leo hebben dan al ruime middenstandservaring opgedaan. Ze zijn opgegroeid in het multifunctionele bedrijf van Jacques Hendriks in Didam (café/zaal/bakkerij/kruidenierswinkel). Het ondernemen is hun dus absoluut niet vreemd.

Voor Leo, die jarenlang horeca-ervaring heeft opgedaan als vaste werknemer bij De Harmonie in Didam en Jan die daar tevens als part-timer werkte, is de overstap naar een eigen bedrijf dan ook geen vreemde stap, maar eerder een logisch gevolg. Daarbij komt ook nog dat Leo met Wilma Dieker is getrouwd, een echte Loilse dus.

Als een van de belangrijkste doelstellingen zien ze het als hun taak om mede het Loilse dorpsleven in stand te houden. De firma biedt dan ook onderdak aan tal van verenigingen.

In de loop der jaren zijn er een aantal verbouwingen gerealiseerd en is de zaak totaal gemoderniseerd en aangepast aan de huidige eisen. De grote zaal is nu op te delen in drie afzonderlijke gelegenheden en de voormalige cafetaria is omgebouwd tot een aparte vergaderruimte. Het café is een gezellige gelagkamer waar het Loilse nieuws dagelijks door de stamgasten verhandeld wordt. Sinds kort beschikken de gebroeders over een overdekt terras, waar de gewaardeerde gast in de zomer onder het genot van een kopje koffie of een koel glas, midden in het dorpscentrum, heerlijk kan verpozen. 't Kwazzelskruut, de echte Loilse jenever en wijnen onder eigen label, hebben zich een vaste plaats verworven in het uitgebreide assortiment van de slijterij.

De onderneming wordt gezamenlijk gerund door Jan, Leo en Wilma waarbij ieder zijn/haar vaste taak heeft. 'Het is belangrijk dat we met ons allen de neus in de juiste richting weten te houden. En dat bereiken we alleen door samenspraak en overleg', aldus Leo.

De firma Hendriks verzorgt niet alleen bruiloften, vergaderingen, koffietafels, partijtjes, maar ook voor feestjes aan huis is men op het goede adres. Met een sterk team van vaste medewerkers en een aantal enthousiaste part-timers lukt het telkens weer om de klant tevreden te stellen.

De toekomstverwachtingen: In het jaar 2010 hopen de gebroeders Hendriks het wat kalmer aan te kunnen gaan doen. Leo's en Wilma's zoon Rick heeft wel zin in het horecawezens, maar het is nog te vroeg om daar nu al op vooruit te lopen. Doelstelling van de familie is om zich de komende jaren wat meer te richten op het toerisme.

10.8. Autobedrijf Karel Hendriks Jr., Doesburgseweg 13, 6941 SJ

Autobedrijf Karel Hendriks Jr.

Opgericht: 1 januari 1938.

Voornaamste activiteit: In- en verkoop van auto's, voornamelijk Opel, brommobielen, inklapbare rolstoelen, onderhoud en reparatie, APK-keuring.

Het bedrijf is opgericht in 1938 als transportbedrijf annex garage. De transportactiviteiten werden in de loop der jaren afgebouwd. Op dit moment is de firma Hendriks uitsluitend actief als garagebedrijf. Verwacht wordt dat de toekomst niet al te veel verandering zal brengen en dat de activiteiten rond het jaar 2010 in grote lijnen hetzelfde zullen zijn als in 2000.

10.9. Firma W. Hieltjes, Wehlseweg 4, 6941 DL

Firma W. Hieltjes

Opgericht: 9 februari 1911.

Voornaamste activiteit: Landbouwmechanisatiebedrijf annex luxe en huishoudelijke artikelen.

In 1911 verhuist Willem Hieltjes uit Wijnbergen naar Loil en koopt de aan de Wehlseweg gevestigde smederij annex gelagkamer (herberg) van de toenmalige eigenaar Geerlings.

De activiteiten concentreren zich in de loop der jaren geheel op de smederij en op de handel in en reparatie van landbouwmachines. De liefhebberij voor het smidsvak zit de zonen van Willem letterlijk en figuurlijk in het bloed, want in 1939 begint zoon Antoon een soortgelijk bedrijf in Nieuw-Dijk, Bernhard in 1948 in Deurne en Gerrit in 1953 in Elden. Zoon Jo bevalt het uitstekend in Loil en in 1956 neemt hij het ouderlijk bedrijf over. Alleen Willi slaat een andere richting in, hij begint in 1958 in Deventer een textielzaak. In Loil gaan de zaken goed en op 28 juli 1962 opent Jo zijn vernieuwde werkplaats, gevolgd in 1964 door de heropening van de verbouwde en uitgebreide winkel. In 1968 wordt de winkel nogmaals aanmerkelijk vergroot tot 170 m². De derde generatie Hieltjes, zoon Wim, neemt in 1992 het bedrijf van zijn vader over. De bedrijfsactiviteiten zijn in grote mate afhankelijk van de agrarische bedrijven in en om Loil. De toekomst van de Loilse agrarische sector bepaalt dus ook min of meer de toekomst voor het bedrijf in de komende jaren.

10.10. Mantavis, Parkweg 4, 6942 PP

Mantavis

Opgericht: 2 januari 1994.

Voornaamste activiteit: Verkoop van vis op markten. Het roken van paling en forel.

Mantavis is door de jaren heen uitgegroeid van een eenmansbedrijf tot een flink familiebedrijf. Door omstandigheden gedwongen moest Toon van den Berg in 1985 op zoek naar ander werk. Op een braderie zag hij hoe iemand paling rookte en die vervolgens aan de talrijke liefhebbers verkocht. Dat idee sprak hem aan en zette hem aan het denken. Hij heeft vervolgens zelf een 'rook-ton' gebouwd en na de nodige experimenten waren zijn gerookte palingen van dusdanige kwaliteit dat hij het aandurfde om zelf de braderieën af te gaan. Sindsdien is hij een graag geziene gast tijdens de Loilse sfeermarkt. Maar ook buiten Loil is hij nadrukkelijk aanwezig op diverse markten. Wat klein begon groeide langzaam maar zeker uit tot een volwaardig bedrijf. Toen hij dan ook de kans kreeg om een aanverwant bedrijf uit Loil over te nemen, hoefde hij hier niet lang over na te denken. Hij nam de bedrijfsnaam, ventwagen en activiteiten over.

De toekomst volgens Toon: 'Het kan zijn dat er in 2010 aan de Parkweg een visboer zit die tegen zijn pensioen aan loopt en er mee stopt. Maar het kan ook zijn dat onze zoon en dochter het bedrijf zover hebben uitgebouwd dat ze met meerdere viskramen door de regio rijden.' Maar de succesformule zal echter altijd dezelfde blijven: 'gerookte paling, in een zoef klaar'...

10.11. Matysta, Benijnehofstraat 25, 6941 DR

Matysta

Opgericht: 1 december 1999.

Voornaamste activiteit: levering van computers en supplies.

Sinds december 1999 is er in Loil een 'computerfirma' gevestigd. Niels en Martin Tiemessen beginnen dan heel voorzichtig met het leveren van computers en toebehoren.

Het bedrijf richt zich op onder andere de beginnende computergebruiker, die nog weinig of geen ervaring met computers heeft en op de vervangende markt. Matysta levert niet alleen de bekende 'A-merken', er kan ook een pc op maat worden gebouwd. De computer wordt door Niels bij de klant aan huis geïnstalleerd en de toekomstige gebruiker wordt stap voor stap wegwijs gemaakt op computer en internet. De aftersales is een belangrijk aspect voor Matysta. Of de klant nu een of vijf keer belt met een probleem, het wordt opgelost. In het eerste jaar zijn er al een flink aantal computers geleverd, mede door het feit dat er aan diverse pc-privé-projecten kon worden geleverd. Het klantenbestand heeft zich inmiddels, hoofdzakelijk door mond-tot-mondreclame, uitgebreid van Doetinchem tot Zevenaar. De toekomst? De computerwereld is een snelle, hectische wereld, waarin de producten al verouderd dreigen te zijn voor dat ze uit de verpakking zijn gehaald. Internet zal de komende jaren voor een ware revolutie in onze samenleving zorgen. Wat dat betreft staan we pas aan het begin, dus wat ons in 2010 te wachten staat? Dat is in computerland wel heel ver weg.

10.12. Kinderdagverblijf 't Mölleke, Kloosterstraat 8a, 6941 DW

Kinderdagverblijf 't Mölleke

Opgericht: 3 september 1990.

Voornaamste activiteit: Het dagelijks opvangen van kinderen van 0 tot 4 jaar.

Het kinderdagverblijf is eigenlijk een uit de hand gelopen hobby. Eind tachtiger jaren is het begonnen met het oppassen op enkele kinderen. Dat bevalt alle betrokkenen uitstekend, en voorzichtig worden de activiteiten uitgebreid met steeds wat meer kinderen. Wat eens begon als hobby, groeit uit tot een bedrijf. Maar dat houdt uiteraard ook in dat de locatie moet worden aangepast. De contacten via de gemeente Didam lopen in het begin wat moeizaam, maar in 1993 krijgt 't Mölleke toch eindelijk de lang verwachte goedkeuring om alles aan te mogen passen volgens de landelijke verordeningen. In 1997 voldoet het dagverblijf aan alle kwaliteitseisen voor dagopvang.

'Het is een zeer dankbaar beroep, je krijgt er veel voor terug, een lach, een knuffel of een aai. Als je goed en lief bent voor de kinderen, zijn ze dat ook voor jou. Het is gewoon geven en nemen...'

10.13. Autobedrijf Ten Oever, Weemstraat 78a, 6941 DE

Autobedrijf Ten Oever

Opgericht: 1 januari 1987.

Voornaamste activiteit: In- en verkoop van auto's, reparatie- en schadeherstelbedrijf.

In 1987 begint Harrie ten Oever zijn bedrijf op zeer kleine schaal in een schuurtje achter de boerderij van zijn ouders aan de Bosslagstraat. Maar garage en buitengebied gaan nu eenmaal niet samen en in 1994 besluit hij dan ook om zijn bedrijf te verhuizen. Het terrein van de voormalige kolenhandel van Gepkens aan de Wehlseweg biedt voldoende mogelijkheden om zijn garage verder uit te bouwen. De schuren van de kolenopslag worden gesloopt en er wordt een nieuwe bedrijfshal gebouwd van waaruit Harrie de komende jaren zijn auto's aan de man/vrouw kan brengen. De doelstelling voor de toekomst is om kleinschalig te blijven en niet te veel te groeien. De kernactiviteiten zullen in ieder geval niet veranderen.

10.14. Pedicuresalon Pour Vous, Parkweg 7, 6942 PP

Pedicuresalon Pour Vous

Opgericht: 1 oktober 1991.

Voornaamste activiteit: Pedicure: het verzorgen en verwennen van voeten.

Riny Schuurman vertelt: 'Ik ben in september 1990 begonnen met de cursus pedicure omdat mij dat wel leuk werk leek. Ik was zelf ook altijd bezig met mijn voeten. Tijdens mijn opleiding heb ik rustig op de voetjes van mijn man, ouders en schoonouders kunnen oefenen. De opleiding was best wel pittig, maar toen ik in juni 1991 examen deed, slaagde ik gelukkig in één keer. Begin 1991 zijn wij begonnen met een kleine verbouwing voor mijn 'salon'. Het schuurtje werd omgetoverd tot een prachtige praktijkruimte. Er moest natuurlijk ook nog een passende naam worden verzonnen. Er werd een prijsvraag binnen de familie uitgeschreven met als hoofdprijs een heerlijk etentje. Na veel wikken en wegen kwam de naam Pour Vous naar boven, wat betekent: 'voor u'. Echter, na het behalen van mijn diploma kwam er nog niet zoveel van pedicuren terecht omdat ik zwanger was van onze oudste dochter. Officieel ben ik op 1 oktober 1991 van start gegaan (Denise was inmiddels geboren). Mijn man maakte de nodige reclame en regelde zelfs reclameplaten voor op de auto. Door onze kennissen- en vriendenkring kwam mijn praktijk direct al lekker op gang. Een zeer opvallend detail echter was dat er onverwacht veel mannen kwamen. De mannen (echtgenoten dus) werden er door hun vrouwen op uitgestuurd om te komen kijken (en voelen) of pedicuresalon Pour Vous wel goed was. Na

hun goedkeuring kwamen de vrouwtjes dan ook wel eens even kijken en oordelen. Het zal wel goed zijn, want ze gaan niet meer naar een andere pedicure toe. Iedereen is van harte welkom, jong en oud. Gezien de vergrijzing en het feit dat mensen nu beseffen dat de voeten hun belangrijkste vervoermiddel zijn zal pedicuresalon Pour Vous blijven groeien. In januari 2000 is er een nieuwe kracht bijgekomen en waarschijnlijk zijn wij in 2010 wel met drie mensen bezig in de praktijk.'

10.15. Bakkerij Seegers v.o.f. Spoorstraat 14, 6942 ED

Bakkerij Seegers v.o.f.

Opgericht: 1 mei 1895.

Voornaamste activiteit: Het produceren en verkopen van brood- en banketproducten van uitstekende kwaliteit.

Dit van oorsprong Loilse bedrijf, is tevens het oudste bedrijf dat in Loil werkzaam is.

Het is opgericht in mei 1895 door L.J. Seegers, die in Loil een brood-, beschuit-, koek- en kleingoodbakkerij begon. In 1910 wordt de zaak overgenomen door Drikus Seegers. In 1955 komt de zaak in handen van zoon Bertus en zijn vrouw Alie. Inmiddels is de bakkerij uitgegroeid tot een volwaardige zelfbedieningszaak. In 1989 komt Berry in de zaak. Het bakkersvak is zijn lust en zijn leven, maar met de winkel heeft hij geen affiniteit. In 1997 verkoopt het echtpaar Seegers de winkel dan ook aan Wim Smits, die echter wel het brood van Berry blijft verkopen. Berry heeft inmiddels de bakkerij van Heijmen in Didam overgenomen en dagelijks worden de buurtsuper van Wim Smits en het filiaal van bakkerij Seegers in Zevenaar voorzien van het in Didam vers gebakken brood. In 1999 besluit Wim Smits echter om zijn activiteiten elders voort te zetten en valt het doek definitief voor de supermarkt. Het brood en banket van Seegers blijven echter in Loil gegeten worden. Op maandag, woensdag, donderdag en zaterdag wordt er als vanouds in Loil gevent met brood van Seegers. Gebak wordt op bestelling thuis afgeleverd. De producten van Seegers worden tot ver in de omgeving bezorgd en het verzorgingsgebied breidt zich langzaam maar zeker uit. De specialiteit van Seegers is (en hoe kan het ook anders): 'de Loilse Flap'.

10.16. C. Tijssen assurantiën en financiering, Doesburgseweg 2, 6941 SJ

C. Tijssen assurantiën en financiering

Opgericht: 1 januari 1970.

Voornaamste activiteit: Assurantiën, financieringen en hypotheeken.

In 1970 start Cor Tijssen part-time als verzekeringsagent. In 1974 heeft hij al een uitstekende portefeuille opgebouwd en in 1975 kan hij een ander bedrijf overnemen en is vanaf dan full-time aan de slag. In 1986 verhuist het bedrijf naar Loil. De heer Tijssen wil niet te ver in de toekomst kijken. Een ding is nagenoeg zeker volgens hem: vóór 2010 zal hij zijn bedrijf, waar ook zijn vrouw full-time in meewerkt, waarschijnlijk hebben verkocht. En wat de nieuwe eigenaar er mee wil kan hij uiteraard niet voorzien.

10.17. Meubelstoffeerdery Mulder-Beltran, Wehlseweg 19, 6941 DH

10.18. Stienezen Antiek, Wehlseweg 16, 6941 DL

Salon Clementine

Wehlseweg 68, 6941 DM

Opgericht: in 1975.

Voornaamste activiteit: Pedicure.

De persoon achter Salon Clementine is Tineke Dijkman. Tineke kwam naar Loil als de huishoudster van pastoor Groothuis. Naast haar drukke werkzaamheden in en rond de pastorie, volgde ze een cursus pedicure. Sinds 1975 kunnen de Loilse en Didamse inwoners op afspraak bij haar terecht om hun voetjes te laten verwennen. Salon Clementine is gevestigd in de pastorie te Loil.

Falko BV

Bosslagstraat 6, 6941 SM

Opgericht: 1 januari 1983.

Voornaamste activiteit: Groothandel, im- en export van toebehoren voor tweewielers.

De geschiedenis van Falko: In 1977 richtten de gebroeders Leo, André en Rudie ter Heerdt 'Ter Heerdt Tweewielers BV' op. Het bedrijf heeft van 1984 tot 1989 verkoop- en reparatiepunten aan de Bosslagstraat 6 en in Aalten. In 1989 besluiten André en Rudie om filiaal Aalten te sluiten en hun activiteiten in Duiven voort te zetten. Leo houdt tot 1991 de zaak aan de Bosslagstraat aan en begint daarna een nieuw bedrijf te Wehl. In 1995 worden de activiteiten verder opgesplitst en zet Rudie de zaak in Duiven voort. André bouwt Falko BV aan de Bosslagstraat verder uit.

Falko BV handelt voornamelijk in 'Fietsglans', door André zelf ontwikkelde reinigende en conserverende poetsolie, de exclusieve verkoop van Doublepress transferstickers, Starry sloten, Slime lekpreventie, Pramyl fietszadels en Motib lakken en technische sprays.

Falko BV importeert uit China, Duitsland en Portugal. De afnemers zijn circa vijftig rijwielgrossiers in Nederland en diverse groothandels in België, Duitsland, Frankrijk, Portugal en Tsjechië.

Falko BV verwacht een gestage groei door opname van nieuwe producten die zorgvuldig worden geselecteerd en moeten passen in het assortiment van zowel Falko BV als de afnemers. Door specialisatie in een beperkt assortiment, verwacht Falko BV zich te kunnen handhaven in een snel wisselende markt.

Autobedrijf H. ter Heerdt

Wehlseweg 2a, 6941 DL

Opgericht: 1 januari 1986.

Voornaamste activiteit: In- en verkoop van occasions, carrosseriewerkzaamheden.

Henk is van 1975 tot 1986 bij diverse garages en carrosseriebedrijven werkzaam geweest als monteur en schadewerker. In 1986 begint het ondernemersbloed te kriebelen en besluit hij om voor zich zelf te beginnen, voorlopig een paar dagen per week. Zijn voornaamste werkzaamheden bestaan uit de in- en verkoop van auto's en carrosseriewerkzaamheden. 1997 brengt zoveel werk, dat hij definitief full-time

verder gaat. Het bedrijf heeft zich in de loop der jaren voor- spoedig ontwikkeld, maar toch geeft Henk er de voorkeur aan om 'zzp-er' (zelfstandige zonder personeel) te blijven. Wat de toekomst betreft is hij positief. 'Als het zo blijft gaan zo als het nu gaat, ben ik tevreden...'

Aloys en Diny Hetterscheid v.o.f.

Doesburgseweg 12a, 6941 SJ

Opgericht: 1 maart 1987.

Voornaamste activiteit: Het kweken en verkopen van een groot assortiment kamer- en vaste planten, heesters en bomen en aanverwante artikelen.

Het bedrijf vindt zijn oorsprong in Nieuw-Wehl waar het in 1987 werd opgestart. Niet alleen het assortiment, maar ook de klantenkring groeide in rap tempo. Er moest al snel uitgezien worden naar een nieuwe, grotere locatie. In 1989 werd een geschikte plek aan de Doesburgseweg te Loil gevonden waar de activiteiten op grotere schaal konden worden voortgezet. Daarna is het stap voor stap uitgegroeid tot het bloeiende bedrijf dat er nu staat. Service en kwaliteit staan hoog in het bedrijfsvaandel en het echtpaar Hetterscheid hoopt dat het de komende 10 jaren nog wat kan doorgroeien.

G. Koster

Kloosterstraat 19, 6941 DX

Opgericht: 2 april 1964.

Voornaamste activiteit: De verkoop van wit- en bruingoed.

Een van de meest opmerkelijke bedrijven te Loil bevindt zich enigszins verscholen achter een van de woonhuizen aan de Kloosterstraat. Het is de winkel van Gerrit Koster. Het bedrijf werd opgericht op 2 april 1964. Van oorsprong is het bedrijf een winkel annex loodgieters- en elektrabedrijf.

De winkel bevindt zich 'achterom' en Gerrit heeft nog steeds een kring van vaste klanten. Elk merk kan hij leveren vertelt hij trots. Als het niet uit voorraad leverbaar is, wordt het besteld. Maar ook Gerrit is niet meer de jongste en de jaren beginnen ook voor hem te tellen. De activiteiten worden daarom stapje voor stapje afgebouwd. Maar wie weet, misschien zijn er in 2010 nog steeds activiteiten te bespeuren in de 'winkel achterom...'

Grondverzetbedrijf A. Wenting & Zn. v.o.f.

Fuukweg 1, 6952 AX

Opgericht: 1 augustus 1970.

Voornaamste activiteit: Grond-, weg- en waterbouw.

De oorsprong van het bedrijf ligt bij de ouders van Tonnie Wenting. Samen met zijn broer werkte hij in het loonbedrijf van hun vader. Toen die in 1979 besloot om het wat kalmer aan te doen, nam Tonnie het bedrijf over. Het bedrijf was lange tijd gehuisvest aan de Kloosterstraat. Onlangs is het verhuisd naar de Fuukweg. Ergens in de toekomst zal zoon Raymond het bedrijf overnemen en met behulp van de ouders voortzetten.